

HANDLÄGGARE

Jennie Lejon Koski
D 010-144 39 32
E mineralpermits@lkab.com

Bergsstaten
mineinspect@bergsstaten.se

Ansökan om medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen (1991:45) avseende undersökningsarbeten i anslutning till Kirunagruvan i Kiruna kommun

Yrkande

Luossavaara-Kiirunavaara AB publ (LKAB) ansöker härmed om bergmästarens medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen att få utföra undersökningsarbeten inom det område som redovisas på bilagd karta (bilaga 1), och som idag omfattas av bolagets undersökningstillstånd Kiirunavaara nr 6, beläget i Kiruna kommun.

Det ansökta medgivandet avser undersökningsarbeten under åren 2026-2027.

Beskrivning av det planerade arbetet

LKAB genomför ett intensifierat malmlättningsprojekt i syfte att säkerställa den långsiktiga malmtillgången i Kirunagruvans närområde. En betydande del av undersökningsarbetet inom projektet genomförs redan under jord i form av gruvnära prospektering, med kärnbörning från befintlig infrastruktur inom Kirunagruvan och från befintliga undersökningsortar inom bolagets undersökningstillstånd.

Analys av tidigare genomförda geofysiska undersökningar inom området indikerar att mineraliseringen vidgar sig upp mot markytan. Mot bakgrund av dess läge och de begränsningar som följer av befintliga undersökningsortar bedömer LKAB att det är nödvändigt att komplettera den underjordiska prospekteringen med börning från markytan, för att möjliggöra fortsatt undersökning av den aktuella mineraliseringen. Ovanjordsbörningen kommer att riktas mot områden som inte kan nås med de underjordiska riggarna, bl.a. på grund av tekniska begränsningar, ogynnsamma borrhålen osv.

Undersökningsarbetet kommer därmed att omfatta börning från markytan inom LKAB:s industriområde. Den borrhålen som kommer att användas är s.k. kärnbörning. Metoden innebär att cylindriska provkärnor borrar ut ur berget med hjälp av en diamantförsedd borrhålen. Borrhålen tas därefter omhand och analyseras avseende mineralinnehåll och övriga geologiska egenskaper. Efter avslutad börning kommer geofysiska borrhålenundersökningar att utföras i borrhålen.

Borriggen kommer att vara uppställd inom LKAB:s instängslade industriområde, i anslutning till LKAB:s godsbangård, på mark som bolaget arrenderar av Statens Fastighetsverk för sin gruvverksamhet och som även är anvisad enligt minerallagen för bolagets gruvändamål.

Borrning kommer att utföras från en borrhålsplats, med ett moder- och två dotterhål under jord. Borrhålen planeras nå ett djup om cirka 300-400 meter under markytan, under det s.k. Luossavaaraområdet i Kiruna, vilket huvudsakligen utgör ett bostadsområde.

Borriggen transporteras till och från borrhålsplatsen med lastbil (lastväxlare). Personal, övrig utrustning och borrhålskärnor transporteras med transportbil. Antalet transporter kommer att begränsas i största möjliga mån, men flera transporter per dag kan förekomma. Tillfartsvägar tas inifrån LKAB:s industriområde.

LKAB beräknar att planerade undersökningarna tar cirka 5 månader att genomföra. Arbetsplanen har utformats med en utförandetid under åren 2026-2027 eftersom det är oklart när i tid undersökningsarbetet kan påbörjas och därmed även när det beräknas kunna slutföras.

Närmare om skälen för ansökan

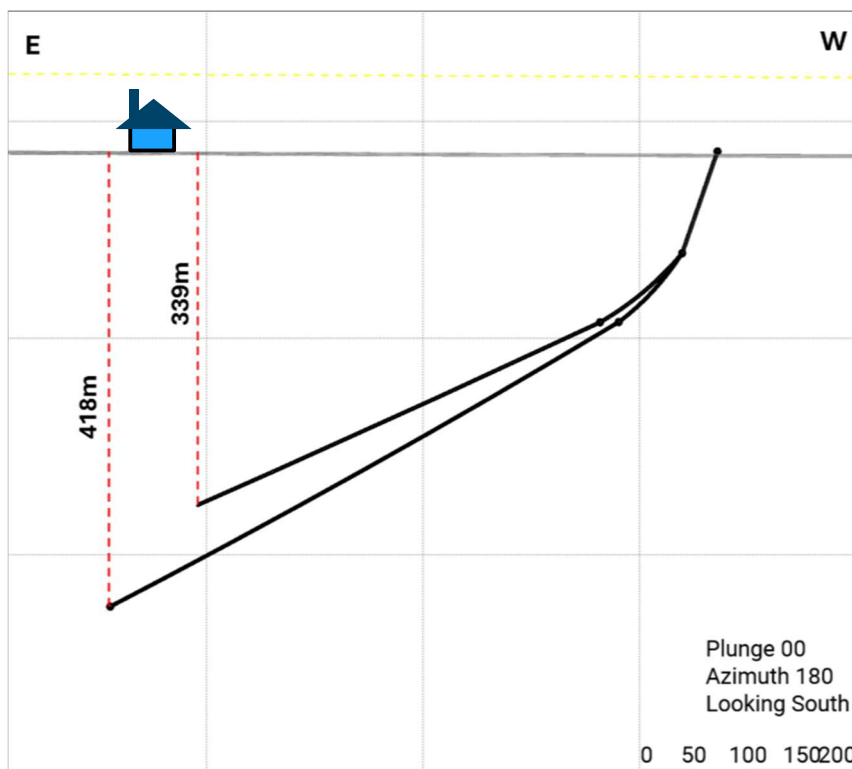
Inom och i anslutning till undersökningsområdet finns ett stort antal bostadsbyggnader, allmän väg, järnväg samt en allmännyttig byggnad (förskola), liksom område som omfattas av detaljplan. Dessa utgör sådana hinder mot undersökningsarbete som avses i 3 kap. 7 § 1 st 1, 2, 3 och 5 p minerallagen. LKAB ansöker därför om bergmästarens medgivande till att få utföra undersökningsarbeten inom det område som redovisas i kartbilagan. Medgivandet begärs för åren 2026-2027.

Borriggen kommer att vara uppställd inom ett område som omfattas av gällande detaljplan *Luossajärvi ny damm, del av Kiruna 1:1* (akt 2584-P12/9). Området är planlagt för industriändamål, gruva. Detaljplanen är framtagen för att möjliggöra fortsatt gruvdrift inom de norra delarna av Kiirunavaara. Det planerade undersökningsarbetet bedöms inte hindra eller försvåra pågående gruvverksamhet.

Inom övriga delar av undersökningsområdet finns ytterligare detaljplaner. Enligt LKAB:s bedömning reglerar dessa emellertid markanvändningen ovan jord. I de fall borrhålen enbart passerar under jord krävs därför inte bergmästarens medgivande med anledning av detaljplanerna.

Borrhålen kommer att passera under den allmänna vägen 872 (Nordkalottvägen) samt under järnväg. Passage sker på ett sådant djup att någon risk för påverkan på väggropp, järnväg eller markyta inte föreligger. Vidare tas tillfartsväg till borrhålets inifrån LKAB:s industriområde. I sammanhanget kan även nämnas att Trafikverket har inlett ett ärende avseende indragning av vägrätten för den aktuella vägsträckan och att dialog pågår om överlåtelse av densamma till LKAB. Sammantaget bedömer LKAB att undersökningsarbetet kan genomföras utan påverkan på trafiksäkerheten.

Undersökningsarbetet berör även ett stort antal boende och en förskola. Borrhålen kommer att passera under dessa byggnader på ett djup om minst 300 meter under markytan, se *Figur 7* nedan. Kärnbörning på sådant djup medför mycket begränsade bullernivåer och inte heller sådana vibrationer som kan transporteras vidare i berggrunden och uppfattas på markytan. Börning och geofysiska borrhålsundersökningar på detta djup medför således inte någon störning alls ovan jord.

Vidare kan nämnas att närmaste bostadsbyggnad är belägen på ett avstånd om cirka 500 meter från borrhjulsplatsen. Vid borrhjulsning från markytan genereras visst ljud från utrustningen som används, såsom borrhjuls och transformator. Borrhjulsningen är dock uppställd inom Kirunagruvans industriområde, i anslutning till godsbangård samt i närhet till allmänt trafikerad väg och järnväg, vilket innebär att området redan är påverkat av andra verksamheter. Borrhjulsplatsen är dessutom belägen i en lokal sänka i terrängen, vilket medför att omgivande mark fungerar som en naturlig bullerskärm. Risken för ljudspridning utanför industriområdet bedöms därför som begränsad, och tillkommande störning från den planerade borrhjulsningen bedöms inte bli märkbar.

Som tidigare nämnts har undersökningsortar redan drivits under Kiruna stad. Undersökningsortarna har också nyttjats som bas för löpande och systematiska kärnborrhjulsningar under jord. LKAB känner inte till att det framkommit några klagomål på dessa arbeten, vilka - såvitt avser kärnborrhjulsning - är av samma slag som de arbeten som omfattas av den aktuella ansökan.

Fortsatt undersökningsarbete i området är av avgörande betydelse för LKAB:s möjligheter att säkerställa en långsiktig produktion i Kirunaområdet. Det är en central del av bolagets framtidsstrategi att undersökningsarbetet kan bedrivas på ett rationellt och ändamålsenligt sätt utan avbrott. För detta krävs ett medgivande som sträcker sig över tid och möjliggör att arbetsinsatserna kan anpassas successivt i takt med arbetets fortskridande.

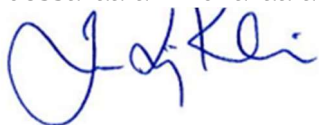
Övrigt

Till följd av LKAB:s gruvdrift i Kiruna pågår en omfattande samhällsomvandling, där stora delar av Kiruna centrum omlokaliseras och befintlig bebyggelse, såsom bostäder och allmännyttiga byggnader, successivt avvecklas och ersätts på nya platser. Detta medför att ägar- och adressuppgifter i flera fall är inaktuella eller svåröverskådliga. Det är således svårt att lämna en uttömmande redogörelse för samtliga berörda inom undersökningsområdet. Av dessa skäl har LKAB begärt Länsstyrelsen Norrbottens bistånd med kungörelsedelgivning av arbetsplanen för det planerade undersökningsarbetet. Det rör sig om ett stort antal personer som ska delges arbetsplanen och eftersom undersökningsarbetet är i det närmaste omärkbart för de intressenter som finns i området måste även den handling (arbetsplanen) som delgivningen avser anses vara av begränsat intresse för dem (prop. 2009/10:237 s. 259). Området för det nu aktuella medgivandet innefattar därutöver ett ännu större antal berörda.

Ovan jord berörs endast mark som är planlagt för gruvindustri, medan övriga skyddade intressen berörs av borrhjulsning och geofysiska undersökningar under jord. Sammanfattningsvis

bedömer LKAB att de planerade arbetena inte kommer innebära någon bestående påverkan på den allmänna vägen, järnvägen, boendemiljön eller den samhällsviktiga byggnaden som berörs av ansökan. Det är därför LKAB:s uppfattning att medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen kan lämnas utan att något av de intressen som bestämmelsen avser att skydda åsidosätts.

Med vänlig hälsning
Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ)

Jennie Lejon Koski, Jurist mineralrättigheter